

Spis treści

Wstęp

CZĘŚĆ I. Bezpieczeństwo militarne

Rozdział 1. Rola i modele sił zbrojnych we współczesnym świecie

Role armii

Modele armii

Armie wybranych państw

Rozdział 2. Wojny i konflikty zbrojne

Definicja wojny

Teorie przyczyn wojen

Klasyfikacja wojen i jej kryteria

Konflikty asymetryczne

Globalny Indeks Pokoju - GPI

Wnioski do części I

CZĘŚĆ II. Organizacje bezpieczeństwa międzynarodowego

Rozdział 3. Liga Narodów

Historia i okoliczności powstania Ligi Narodów

Okres prenatalny (1915-1918)

Narodziny Ligi Narodów, wykształcenie instytucji i zasad prawnych (1919-1920)

Paryska konferencja pokojowa

Struktura instytucjonalna Ligi Narodów

System mandatowy Ligi Narodów

System ochrony mniejszości

System przeciwdziałania wojnie i utrzymania pokoju

Teoria

Praktyka

Grecko-bułgarski incydent graniczny pod Demir-Kapu z 1925 r. - apogeum prestiżu Ligi Narodów

Japońska inwazja na Mandżurię z 1931 r. - obnażenie nieskuteczności procedur ligowych

Włoska agresja na Abisynię z 1935 r. - kompromitacja i upadek powagi Ligi Narodów

Wojna o Gran Chaco

Podsumowanie

Rozdział 4. Organizacja Narodów Zjednoczonych

Historia i tło międzynarodowe powstania ONZ

Narodziny koncepcji powołania nowej światowej organizacji bezpieczeństwa

Konferencja w San Francisco (25 kwietnia-26 czerwca 1945)
Struktura Organizacji Narodów Zjednoczonych
Rada Bezpieczeństwa
Pomocnicze struktury ONZ odpowiedzialne za bezpieczeństwo międzynarodowe
Operacje pokojowe
Podstawy prawne i polityczne
Typy operacji pokojowych
Zadania i organizacja misji
Porażki misji pokojowych ONZ
Podsumowanie

Rozdział 5. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie

Początki procesu KBWE - tło międzynarodowe
Etap przygotowawczy - koszyki KBWE
Wprowadzenie w życie idei Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973-1975)
Trzy fazy KBWE
Akt końcowy KBWE
KBWE w okresie drugiej eskalacji zimnej wojny (1975-1986)
KBWE w erze Gorbaczowa
KBWE po zakończeniu zimnej wojny
Paryska konferencja KBWE (19-21 listopada 1990)
Rada ministrów spraw zagranicznych państw KBWE (Praga 30-31 stycznia 1992)
Konferencja przeglądowa i szczyt KBWE w Helsinkach (24 marca-8 lipca 1992)
Powstanie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
Konferencja przeglądowa i szczyt w Budapeszcie (10 października-6 grudnia 1994)
Konferencja przeglądowa OBWE w Lizbonie (2-3 grudnia 1996)
Przełom roku 1999 i spadek znaczenia OBWE
Szczyt OBWE w Stambule (18-19 listopada 1999)
Rady Ministerialne w Bukareszcie (2001) i w Porto (2002)
Szczyt OBWE w Astanie (1-2 grudnia 2010)
Struktura instytucjonalna KBWE/OBWE
Organy decyzyjne
Organy wykonawcze
Instytucje OBWE
Polityczne mechanizmy antykryzysowe
Obszar bezpieczeństwa
Wymiar humanitarny
Zasada nienaruszalności granic w Europie
Podsumowanie

Rozdział 6. Sojusz Północnoatlantycki

Geneza
Rozwój terytorialny
Argumenty za rozszerzeniem NATO i przeciw jego rozszerzeniu
Cele, zasady działania i struktura Sojuszu Północnoatlantyckiego
Struktura instytucjonalna NATO

Struktura cywilna
Struktura wojskowa
Zintegrowana Struktura Dowodzenia NATO
Strategia NATO
Struktury współpracy NATO z krajami partnerskimi
Siły zbrojne NATO
Centrum Doskonalenia Obrony przed Cyberatakami
Siły pod przewodem NATO
Podsumowanie: NATO w teorii neorealistycznej i neoliberalnej

Rozdział 7. Integracja europejska w dziedzinie bezpieczeństwa (od prób wspólnej obrony do instrumentu eksportu stabilizacji)

Początki integracji europejskiej w dziedzinie bezpieczeństwa
Europejska Wspólnota Obronna
Unia Zachodnioeuropejska i Europejska Współpraca Polityczna - autonomiczne struktury bezpieczeństwa Europy Zachodniej w dobie zimnej wojny
Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej
Geneza, uwarunkowania powstania i cele WPZiB
Instrumenty WPZiB
Potęga gospodarcza UE jako narzędzie WPZiB
Wymiar militarny WPZiB i jego ewolucja
Geneza
Cele (Deklaracja petersberska)
Ewolucja od UZE i Europejskiej Tożsamości Bezpieczeństwa i Obrony do Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE
Czynniki słabości WPZiB
Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony
Geneza
Dokumenty koncepcyjne EPBiO (2003-2010)
Traktat z Lizbony a struktura instytucjonalna Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE
Integracja przemysłów zbrojeniowych państw europejskich
Finansowanie zbrojeń w państwach Unii Europejskiej
Grupy bojowe Unii Europejskiej
Misje cywilne i operacje wojskowe UE
Berlin Plus
Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony a Polska
Podsumowanie: ocena skuteczności Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE

Wnioski do części II

CZEŚĆ III. Kontrola zbrojeń

Rozdział 8. Definicje i geneza kontroli zbrojeń

Definicja i rodzaje kontroli zbrojeń
Geneza obecności problematyki kontroli zbrojeń w stosunkach międzynarodowych
Debata rozbrojeniowa w okresie międzywojennym
Osie podziału
Interesy państw

Problemy z definicją siły wojennej państwa jako przedmiotu negocjacji na temat kontroli zbrojeń

Propozycje polskie w zakresie kontroli zbrojeń w okresie międzywojennym Zbrojeniowe żądania Niemiec i fiasko kontroli zbrojeń w okresie międzywojennym (1932-1935)

Podsumowanie

Rozdział 9. Porozumienia w sprawie kontroli zbrojeń po II wojnie światowej

Redefinicja pojęcia zbrojeń strategicznych po 1945 r. i główne osie podziału w dialogu rozbrojeniowym Wschód-Zachód

Porozumienia w sprawie kontroli zbrojeń

Porozumienia wielostronne

Porozumienia dwustronne USA-ZSRR/Rosja w dziedzinie kontroli zbrojeń jądrowych

Kontrola zbrojeń konwencjonalnych

Układ o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie (CFE Treaty)

Porozumienie florenckie - subregionalny układ o kontroli zbrojeń

Kontrola handlu uzbrojeniem konwencjonalnym

Podsumowanie

Rozdział 10. Środki budowy zaufania i bezpieczeństwa

Znaczenie weryfikacji wykonywania zobowiązań przyjętych w ramach porozumień w sprawie kontroli zbrojeń

Etapy rozwoju środków budowy bezpieczeństwa i zaufania

Charakter CSBM i ich klasyfikacja

Ewolucja charakteru CSBM

Klasyfikacja CSBM

Podsumowanie

Wnioski do części III

CZĘŚĆ IV. Bezpieczeństwo militarne Polski

Rozdział 11. Uwarunkowania międzynarodowe bezpieczeństwa militarnego Polski

Bezpieczeństwo narodowe i czynniki je warunkujące

Definicja zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

Czynniki warunkujące bezpieczeństwo militarne Polski

Potencjał Polski

Pole bezpieczeństwa Rzeczypospolitej

Ewolucja sytuacji międzynarodowej wokół Rzeczypospolitej w latach 1989-2011

Ewolucja koncepcji bezpieczeństwa państwa (1990-2011)

Doktryna obronna Rzeczypospolitej Polskiej z roku 1990

Założenia polskiej polityki bezpieczeństwa i Strategia obronna RP z 2 listopada 1992 r.

Strategia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej z 4 stycznia 2000 r. Strategia

bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 8 września 2003 r.

Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 13 listopada 2007 r.

Ocena strategii z roku 2007

Podsumowanie

Rozdział 12. Rola sił zbrojnych w polityce bezpieczeństwa Polski

Strategia obronności Rzeczypospolitej Polskiej z 2009 r.

Wojsko Polskie - kierunki i konsekwencje ewolucji

Redukcja

Uzawodowienie

Armia ekspedycyjna - narzędzie budowy solidarności międzysojuszniczej

Jednostki wielonarodowe z udziałem Wojska Polskiego

Podsumowanie

Wnioski do części IV

Aneks

Przegląd porozumień w sprawie kontroli zbrojeń zawartych po II wojnie światowej

Układy przestrzenno-terytorialne o zakazie broni jądrowej

Układy ograniczające skalę badań nad bronią jądrową lub zakazują ich prowadzenia

Traktaty o ograniczeniu rozprzestrzeniania broni jądrowej i technologii jej przenoszenia

Dwustronne układy USA-ZSRR i Rosja-USA w dziedzinie kontroli zbrojeń jądrowych

Konwencje o zakazie produkcji, posiadania i stosowania niektórych rodzajów broni

Układy dotyczące kontroli zbrojeń konwencjonalnych

Porozumienia dotyczące środków budowy bezpieczeństwa i zaufania (CSBM)

Bibliografia

Indeks nazwisk

Spis tabel

Spis map

Spis rysunków

Spis ramek